

درس ۲۰ مطالعات ششم: استعمار چیست؟

Elnaky.com

اروپایی‌ها چگونه پیشرفت کردند؟

Einaky.com

اکتشافات جغرافیایی و
رسیدن به سرزمین‌های جدید!

ساخت ابزار جدید
(قطب‌نما و کشتی‌های محکم)

یادگیری از مسلمانان
(ترجمه کتاب‌ها و یادگیری نجوم)

معنی استعمار چیست؟

معنی واقعی
(غارت و بندگی)

در اصطلاح سیاسی یعنی
دولت‌های قدرتمند به بهانه
آبادانی، کشورهای ضعیف را
تصرف کرده و ثروت آن‌ها را
می‌دزدند!

معنی ظاهری
(آباد کردن)

در لغت به معنی
درخواست آبادانی و ساختن.

بازیگران اصلی: استعمارگر و مستعمره چه کسانی هستند؟

مستعمره

سرزمین ضعیف و تصرف شده که منابعش به غارت می‌رود (مثل هند در گذشته).

استعمارگر

دولت غارت‌کننده و قدرتمند که به کشورهای دیگر دست‌اندازی می‌کند (مثل انگلیس در گذشته).

پیشگامان استعمار در جهان

پرتغال و اسپانیا: نخستین
کشورهایی که با عبور از اقیانوس‌ها
استعمار را شروع کردند.

بریتانیا (انگلستان) و فرانسه: پس
از مدتی به بزرگ‌ترین استعمارگران
جهان تبدیل شدند.

Einaky.com

آیا ایران هم مستعمره شد؟

ایران هیچ‌گاه به طور رسمی مستعمره کشوری نشد، اما به دلیل موقعیت جغرافیایی
مهمش، دو کشور **روسیه** و **انگلستان** آسیب‌های زیادی به ما زدند!

روش اول نفوذ در ایران: پادشاهان نالایق

استعمارگران از ضعف، بی‌کفایتی و ناآگاهی شاهان قاجار سوءاستفاده کردند. این پادشاهان با بی‌خبری از دنیای جدید، راه را برای غارت ثروت‌های ایران باز گذاشتند.

روش دوم نفوذ در ایران: تحمیل عهدنامه‌های ننگین

Einaky.com

استعمارگران با به راه انداختن جنگ‌های نابرابر، بخش‌های بخش‌های وسیعی از خاک کشورمان را جدا کردند.

نمونه بارز: عهدنامه‌های گلستان و ترکمانچای
(که توسط روسیه به ایران تحمیل شد).

روش سوم نفوذ در ایران: گرفتن امتیازات اقتصادی

Einaky.com

راه آهن

گمرک

شیلات (ماهیگیری)

نفت

استعمارگران حق استخراج و استفاده از این منابع ارزشمند را با قیمتی بسیار ناچیز و ارزان از پادشاهان ضعیف به دست آوردند.

نکته طلایی: تفاوت استعمار کهنه و نو

استعمار نو (جدید)

- بدون حمله نظامی آشکار
- ایجاد وابستگی اقتصادی، فرهنگی و سیاسی
- روی کار آوردن حاکمان دست نشانده (عروسکی)

استعمار کهنه (قدیمی)

- حمله مستقیم نظامی و جنگ
- حضور ارتش، توپ و تانک
- تصرف فیزیکی خاک یک کشور

خلاصه سفر ما در درس ۲۰

Einaky.com

۱. پیشرفت اروپا:
با استفاده از علم،
قدرت گرفتند.

۲. ذات استعمار: به
بهانه آبادی، غارت کردند.

۳. نفوذ در ایران:
پادشاهان ضعیف، راه
را برای غارت باز کردند.

۴. استعمار نو:
امروز با لباس اقتصاد و
فرهنگ پنهان شده‌اند.

۱. پیشرفت
اروپا:

همیشه بیدار و آگاه باشیم!